

tických stran podá společnou kandidátku? Shledáváme opět, jak na to již opětovně upozornil prof. Weyr, že takovéto uvádění politických institucí do právního řádu, aniž by právní řád sám tyto instituce upravoval, vyvolává vždy řadu pochybností. Prozatím snad těchto několik letmo nadhozených poznámek k volební reformě postačí.

Kandidátní listiny a jazykový zákon. V pražském kraji dostali jsme úředně doručeny kandidátní listiny, z nichž kandidátní listina do poslanecké sněmovny č. 6 byla označena: Kandidatenliste der Deutschen Nationalpartei für die Wahl in das Abgeordnetenhaus für den ersten Wahlkreis, listina č. 9: Kandidatenliste der Deutschen sozialdemokratischen Arbeiterpartei für die Wahl in das Abgeordnetenhaus für den ersten Wahlkreis, listina č. 27: Kandidatenliste der politischen Partei atd. Vždy následující jména kandidátů a pak razítko: Krajská volební komise v Praze. Obdobně tomu jest u kandidátek do senátu. Až na zmíněné razítko úřední ani slova v jazyku československém, státním, oficiálním československé republiky. Podle mého názoru nebylo postupováno ve smyslu § 2. zákona ze dne 29. února 1920, č. 122 Sb. z. a n. Krajská volební komise jistě jest orgánem, na níž se vztahuje ustanovení právě citovaného zákona. A tu pokud činnost její se vztahuje na obvod, v něm nelze vůbec uplaniti jazykových práv menšiny, nutno přijímati podání a vyřizovati v jazyku pouze československém. Pokud by se snad mohlo argumentovati, že v obvodě krajské komise volební pražské jsou také soudní okresy s obyvatelstvem nad 20% německým, čemuž tak není, pak bylo nutno úřadovati, a úřední vyřízení vydati také v jazyce menšiny, to znamená, kandidátní listiny německých stran měli se voličovi dostati do rukou česky a německy, nikoli pouze v jazyce menšiny. Neboť úprava kandidátních listin a jejich vydání jest nezbytně aktem úředním (srv. § 25. řádu volení do poslanecké sněmovny). Praxe opačná odporuje jazykovému zákonu, a jest prejudicem pro stále odkládaná jazyková nařízení, nebo snad má býti předzvěstí změněného kursu vůči jazykovým menšinám?

Státní rozpočet republiky Československé pro rok 1926. Státní rozpočet pro rok 1926 jest prvním rozpočtem naší republiky, který jest aktivní t. j. vykazuje celkový přebytek na příjmech oproti výdajům.

Tento příznivý výsledek státního rozpočtu pro rok 1926 proti rozpočtům let minulých byl získán vyšším prelimitováním některých druhů příjmů (zvýšení kolkových poplatků zákonem ze dne 3. dubna 1925, čís. 54 Sb. z. a n., dávka z jízdních lístků, dávka z telefonních poplatků, dávka za úřední úkony, smluvní příplatky z cukru), ale zejména značným snížením potřeby na státní výdaje.

Okolností, která měla značný vliv na snížení rozpočtové potřeby pro rok 1926, jest považovati přirozeně výsledek tak zvané restriční akce státně-zaměstnanecké v důsledku ustanovení zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 Sb. z. a n. z roku 1924, o úsporných opatřeních ve veřejné správě. Poznámati jest, že výsledky této restriční akce se jeví v rozpočtu na rok 1926 jen potud, pokud byly v době jeho sdělení známy.

Novinkou ve státním rozpočtu pro rok 1926 jest, že bylo upuštěno od sestavení zvláštního rozpočtu státních investic, který byl v letech 1921—1925 jako samostatná příloha II. připojen k vlastnímu státnímu rozpočtu — příloze I. — a ve finančním zákoně byl vždy uváděn v druhé části.

Vykazuje tudíž rozpočet pro rok 1926 jinou formální úpravu v tom směru, že potřeby investiční byly pro tento rok zařazeny do dílčích rozpočtů oněch resortů, v jejichž zájmu ten který investiční náklad se požaduje; výjimečně byly některé investiční potřeby, které jsou společné několika resortům zařazeny do rozpočtu ministerstva veřejných prací. Dispoice investičními úvěry náleží jednotlivým resortům, jichž se týkají, v dohodě s ministerstvem veřejných prací. Investiční

potřeby státních podniků byly zařazeny do rozpočtu těchto podniků. Do finančního zákona pro rok 1926 bylo však vloženo (čl. III., odst. 3. shora), že úvěrů povolených na potřeby investiční nesmí být použito k hrazení jiných výdajů.

Jest také zajímavě přihlédnouti ke změnám, které byly provedeny v návrhu finančního zákona pro rok 1926 následkem nové úpravy státního rozpočtu pro tento rozpočtový rok. Tak v článku VII. bylo vypuštěno zmocnění ministra financí, aby opatřil peněz pro veškeré státními příjmy nekryté státní výdaje úvěrními operacemi, protože návrh státního rozpočtu pro rok 1926 končí přebytkem. Jako nový článek vsunut článek XII., který upravuje opatrování peněz pro investiční potřeby státních podniků.

Dr. Sch.

Několik poznámek o dnešním studiu. V poslední době se na pražské fakultě právnické úžasně rozmohlo studium z t. zv. studijních pomůcek různých soukromých »přípravenc«, hlavně dra Schuberta a dra Hružy. A nejen to, ale vzrostl počet posluchačů, kteří se dávají v oněch »přípravkách« přímo ústně »připravovati«. Sám zjev, že se někdo dá ke zkoušce připravit jiným není ještě povážlivý, pokud informátor jen pomáhá a vede ve studiu, poctivém studiu celé látky. Ale hůře je, když ony pomůcky, označené »autory« jako nezcizitelné, jsou jenom výtahy z knih a přednášek universitních profesorů, více nebo méně důkladně sestavené, s větším nebo menším počtem chyb. (O způsobu jakým se sestavují, svědčí na př. toto: Ve Válečném právu mezinárodním prof. Hobzy (vyd. z r. 1923, str. 8) jest tisková chyba v oddílu o represáliích: je uveden r. 1903 pro obsazení Korfu Itálii místo r. 1923: tatáž tisková chyba jest převzata do výtahu Hružova, který jest z větší části opsán z Hobzova spisu!) Zde není možné srovnávání s cizími repetitorii (jako jsou repetitoria Fischerova), poněvadž tyto výtahy neslouží jen k opakování, ty jsou přípravou pro doktory práv! Kandidáti musejí je ovšem znáti přímo nazpamět! A na to se dají natchytati bláhoví kolegové, kteří si myslí, že tím ušetří času a pak se přímo vysmívají těm kolegům, kteří studují z »originálů« sice daleko rozsahem větších, ale kteří nememorují nazpamět jako malé děti, co jim páni x y et tutti quanti předloží, a nestráví rozumovým studiem v celku o nic víc času, ba naopak pokud já mohu posouditi, ještě méně. a když nějaký ten detail zapomenou, zbude jim v hlavě rámeček z pojmu, který je to hlavní při studiu. Jest to skutečně neuvěřitelné, že se mohou nalézt lidé, kteří za hlavní úkol studia považují dovést rychle vyjmenovati na př. všechny případy, kdy je v trestním řízení třeba svolení obžalovaného, a dívají se velmi pohrdavě na ty, kdo to nevědí, ale snaží se proniknouti hlavními zásadami práva. Tito lidé nepatří na vysokou školu a jest skutečně trapné vědomí, že takoví studenti dosahují akademických hodností a dělají dokonce zkoušky úspěšně! Bohužel, jest mezi námi právníky hodně těch, kteří se nedovedli přenést přes stanovisko středoškoláka: zdá se jim, že takto mohou lehčeji se naučiti, jest to školou zakázáno, a to je vábí. Ovšem, nelze jenom na ně svalovati všechnu vinu. Co oněm přípravnám nejvíce pomohlo, to byl nedostatek učebnic v některých oborech. Ještě dnes jest to vidět: nejvíce se používá výtahu v předmětech, kde není žádných učebnic nebo jsou dávno rozebrány. Ovšem nelze tím vysvětlovati »studuje-li« se takto v jiných oborech, jako v předmětech historických, kde jsou učebnice na všechno. Tento zjev jest nám skutečně nedůstojným vysokoškolských posluchačů, a měli by proti němu bojovati společně jak profesori, tak studenti. Tito mohou nejvíce vykonati, protože to mohou dělati neoficiálně, osobním přesvědčováním jednotlivců a na nich jest, aby se snažili o zlepšení úrovně posluchačů a absolventů fakulty, tím více, čím více počet nás právníků roste, nemá-li se státi pravdou mínění, jež se stále více rozmáhá, že právníci jsou řemeslníci s paragrafy jako nástroji. Ovšem oni sami to nezmohou a kořen zla nevyvrátí. To bude, anebo alespoň má býti také úkolem reformy práv-